

Pierwszy **Marszałek Polski** urodził się w 1867 r. w Zułowie pod Wilnem, w rodzinie pielęgnującej tradycje patriotyczne. Józef Piłsudski wychowywał się wraz z pięcioma braćmi i czterema siostrami do siódmego roku życia na wsi, później przenosi się z rodziną do Wilna. Tam kończy rosyjskie gimnazjum i zapisuje się na studia medyczne w Charkowie. Wkrótce zostaje wydalony z uniwersytetu za udział w rozruchach studenckich. Po powrocie do Wilna zostaje wmieszany w przygotowywany przez rewolucjonistów rosyjskich spisek na życie cara Aleksandra III. Władze aresztują go i skazują na 5 lat zsyłki na Syberię. W 1892 r. Piłsudski wraca na ziemie polskie i bierze udział w tworzeniu Polskiej Partii Socjalistycznej. Pod pseudonimem "Wiktor" redaguje i drukuje pismo PPS-u "Robotnik". W tym czasie żeni się z Marią Juszkiewiczową z Koplewskich. W 1900 r. zostaje aresztowany przez Rosjan i osadzony w X pawilonie Cytadeli Warszawskiej. Symulując obłąd zmusza władze do przeniesienia go do szpitala w Petersburgu skąd ucieka w 1901 r. i osiedla się w Krakowie. Kontynuuje działalność m.in. na czele założonej przez siebie Organizacji Bojowej PPS, która jest jedną z głównych sił rewolucji 1905-1907 r. Po klęsce rewolucji, Piłsudski koncentruje się na przygotowaniu polskiej siły zbrojnej - niezbędnej w obliczu coraz wyraźniej zbliżającego się konfliktu państw zaborczych. Udaje mu się powołać do życia "Związek Strzelecki", "Strzelca", "Drużyny Strzeleckie", a w 1912 r. zostaje wybrany ich Komendantem Głównym.

Podczas I wojny światowej organizował oddziały zbrojne - zał. Rzekł przyszłej armii polskiej. Początkowo prowadził niezależną akcję na ziemiach polskich podległych Rosji, po niej musiał podporządkować się władzom Austrii, w wyniku czego powstały Legiony Polskie. Osobiście dowodził I Brygadą Legionów i na jej czele stoczył z Rosjanami wiele bitew, zdobywając sobie sławę wskrzesiciela polskiej armii. Równocześnie zaczął tworzyć i kierować konspiracyjną organizacją POW (Polska Organizacja Wojskowa).

Józef Piłsudski walcząc z legionami u boku armii austriackiej, konsekwentnie domagał się od Niemiec i Austrii utworzenia niezawisłego rządu polskiego. W 1917 r. po odmówieniu złożenia przysięgi przez polskich żołnierzy na wierność Austrii i Niemiec Józef Piłsudski zostaje aresztowany i osadzony przez Niemców w twierdzy w Magdeburgu. Przebywa tam do listopada 1918 r. W tym czasie rodzi się Piłsudskiemu pierwsza córka Wanda ze związku z Aleksandrą Szczerbińską - towarzyszką życia Komendanta jeszcze sprzed I wojny. Dwa lata później przychodzi na świat druga córka - Jadwiga. Po klęsce Niemiec - Piłsudski wraca w listopadzie 1918 r. do Warszawy obejmując urząd Naczelnika Państwa. W latach 1919-1920 skupił się na obronie zdobytej przez Polskę niepodległości. Jako Naczelnny Wódz wojsk polskich przeprowadził Piłsudski zwycięską wojnę z bolszewicką Rosją, kończąc walkę pokojem w Rydze. Od 1920 r. był marszałkiem Polski. W 1922 r. po wyborze Gabriela Narutowicza na prezydenta złożył urząd Naczelnika Państwa a w następnym roku zrezygnował ze wszystkich funkcji wojskowych. Rozczarowany kierunkiem, w jaki zmierzała demokracja w Państwie, odsunął się od życia politycznego i zamieszkał w Sulejówku pod Warszawą razem z żoną Aleksandrą, którą polubił w 1921 r. po śmierci Marii Piłsudskiej oraz z córkami. W maju 1926 r. niezadowolony z istniejących w Państwie stosunków, zaniepokojony pogarszającą się stale sytuacją ekonomiczną i polityczną Polski, stanął na czele wiernych mu oddziałów wojskowych i przejął władzę, zmuszając do ustąpienia z urzędu prezydenta Wojciechowskiego i premiera

Patron szkoły

Wpisany przez wprowadził Mateusz Kowalski
poniedziałek, 20 grudnia 2010 11:21

Witosa. Od tej chwili wywierał decydujący wpływ na wszystkie ważniejsze zagadnienia polityczne w Polsce sprawując bez przerwy urząd Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych oraz Ministra Spraw Wojskowych. Pełnił również dwukrotnie urząd premiera (w latach 1926-28 i 1930r.). Wobec rosnącego zagrożenia zewnętrznego i anarchizacji życia wewnętrznego ograniczył uprawnienia Sejmu. Starał się utrzymać samodzielne miejsce Polski w polityce międzynarodowej - domagał się zawarcia paktu o nieagresji z ZSRR (1932) i Niemcami (1934), próbując jednocześnie wzmocnić pozycję Polski wobec sojuszników zachodnich. Wiosną 1935 r. u mającego od wielu lat kłopoty ze zdrowiem Marszałka stwierdzono raka wątroby. 12 maja 1935 roku Józef Piłsudski umiera. Został pochowany na Wawelu, serce zaś - zgodnie z Jego ostatnią wolą - spoczęło w grobie matki na wileńskim cmentarzu na Rossie.